

Asia C-585/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

5.11.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 2 de Valladolid (Espanja)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

22.9.2020

Kantaja:

BFF Finance Iberia S.A.U

Vastaaja:

Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León

JUDGADO CONTENCIOSO/ADMINISTRATIVO N. 2

VALLADOLID

[– –]

[– –] [tuomioistuimen, oikeudenkäyntimenettelyn ja asianosaisten yksilöinti]

VÄLIPÄÄTÖS

Valladolidissa 22 päivänä syyskuuta 2020.

TOSISEIKAT

1. ALIFAX SPAIN S.L., BIOTRONIK SPAIN S.A., EVOMED SL, EXACTECH IBÉRICA SL, FERRING SA, GETINGE GROUP SPAIN S.L., GlaxoSmithKline S.A., JUSTE FARMA SLU, JUSTE SAQF, L.F. GUERBET SA, LABORATORIOS ERN S.A., LABORATORIOS NORMON, S.A., LABORATORIOS RUBIÓ S.A., Laboratorios ViiV Healthcare S.L., LELEMAN, S.L., MEDCOM TECH S.A., Merck, Sharp & Dohme de España S.A., NACATUR 2 ESPAÑA, S.L. PHARMA MAR, S.A., RECOLETAS CASTILLA LEON, SHIRE PHARMACEUTICALS IBERICA SL, TEXTIL PLANAS

OLIVERAS, S.A. ja ZIMMER BIOMET SPAIN S.L toimittivat tavaraa ja tarjosivat palveluita vuosina 2014–2017 Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y Leónin (Castilla y Leónin terveysturvaviranomainen) alaisille lääkärikeskuksille.

Viimeksi mainittu ei maksanut ensin mainittujen laskuja eräpäivään mennessä.

2. BFF Finance Iberia S.A.U. hankki **[alkup. s. 2]** mainituilta yrityksiltä maksamatta oleviin laskuihin liittyvät perintäoikeudet perintäoikeuksien siirtoa koskevalla sopimuksella.

3. BFF Finance Iberia S.A.U. esitti 31.5.2019 Gerencia Regional de Salud de la Consejería de Sanidad de la Junta de Castilla y Leónille kirjallisen maksuvaatimuksen seuraavista summista: 124 662,71 euroa pääomana laissa 3/04 säädettyine viivästyskorkeineen; 43 296,61 euroa laissa 3/04 säädettyinä viivästyskorkeina eräpäivän jälkeen jo maksettujen laskujen osalta ja 40 euroa perintäkuluina kustakin laissa säädettyinä maksun eräpäivänä maksamatta olevasta laskusta lain 3/2004 8 §:n mukaisesti.

Kyseinen viranomainen ei maksanut vaadittuja summia.

4. BFF Finance Iberia S.A.U nosti kanteen, koska 31.5.2019 esitettyyn maksuvaatimukseen ei ollut reagoitu.

[– –] [kanteen perusteena olevat kansalliset säännökset]

5. Tämän jälkeen se esitti seuraavat vaatimukset:

1. Kanteen kohteena oleva reagoimatta jättäminen todetaan lainvastaiseksi.
2. Vastaajana oleva viranomainen veloitetaan maksamaan seuraavat summat:
 - a. 40 euroa kutakin laskua kohti perintäkuluina
 - b. 51 610,67 euroa pääomana viivästyskorkeineen, jotka lasketaan siihen asti, kunnes summa on tosiasiallisesti peritty laissa 3/2004 säädettyin edellytyksin
 - c. 43 626,79 euroa viivästyskorkeina **[alkup. s. 3]**
 - d. kanteen nostamisesta lähtien viivästyskorolle lain mukaan kertynyt korko
 - e. oikeudenkäyntikulut.

Kantaja vaatii, että Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään ennakkoratkaisupyyntö.

6. Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León kiisti kanteen 27.2.2020.

Se vaatii kanteen hylkäämistä.

[– –]

[– –]. [kansallisen oikeuden prosessuaalisia seikkoja]

9. Asiaa käsittelevä tuomioistuin pitää tämän asian ratkaisemisen kannalta epäselvänä sovellettavan unionin oikeuden tulkintaa sekä asiassa sovelletun Espanjan oikeuden yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa [– –].

10. Asianosaisia ja Ministerio Fiscalia pyydettiin esittämään aiheelliseksi katsomansa huomautukset mahdollisuudesta pyytää Euroopan unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaisesti, ja ne esittivät seuraavaa: **[alkup. s. 4]**

BFF Finance Iberia S.A.U toisti aiemmin esittämänsä seikat ja totesi lyhyesti esitettynä, että Juzgado Contencioso-Administrativo nº 2 de Valladolid on velvollinen pyytämään ennakkoratkaisua [– –].

Vastaajana oleva viranomainen vastustaa ennakkoratkaisupyynnön esittämistä.

Ministerio Fiscal, joka on soveltanut käsiteltävään asiaan kansallisen ja unionin oikeuskäytännön ja oikeuskirjallisuuden mukaisia perusteluja, katsoo, että tässä tapauksessa ennakkoratkaisupyynnön esittäminen ei ole tarpeellista eikä aiheellista.

OIKEUDELLISET PERUSTELUT

1. [– –]: [toistetaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen epäilykset]

1. Lain 3/2004 (johon TRLCSP:ssä ja LCSP:ssä viitataan), sellaisena kuin se on direktiivin 2011/7/EU hyväksymisen perusteella, 8 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Velallisen maksuviivästyksen tapauksessa velkojalla on oikeus saada velalliselta kiinteä 40 euron summa, joka lisätään kaikissa tapauksissa pääsaatavaan ilman, että nimenomainen vaatimus on tarpeen.

Velkojalla on lisäksi oikeus vaatia velalliselta korvausta kaikista asianmukaisesti toteen näytetyistä perintäkuluista, jotka ovat aiheutuneet velallisen maksuviivästyksestä ja ylittävät edellisessä kohdassa mainitun summan.” **[alkup. s. 5]**

[Kantaja] katsoo, että kiinteä 40 euron summa on maksettava kustakin laskusta eikä kustakin menettelystä.

2. Viivästyskoron kertymisen lasketaan alkavan päivästä, jona laskun antamispäivästä on kulunut 30 päivää, jolloin toimeksisaajan katsotaan jo suorittaneen palvelun TRLCSP:ssä ja LCSP:ssä säädetyn mukaisesti.

Kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 16.2.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/7/EU johdanto-osan 23 perustelukappaleessa todetaan tältä osin seuraavaa:

”– – Tavaroihin ja palveluihin liittyvät viranomaisten pitkät maksuajat ja maksuviivästykset aiheuttavat perusteettomia kustannuksia yrityksille. Sen vuoksi olisi otettava käyttöön erityissäännöt, jotka koskevat yritysten viranomaisille toimittamiin tavaroihin tai suorittamiin palveluihin liittyviä kaupallisia toimia ja joissa olisi määrättävä erityisesti, että maksuajat eivät yleensä saa ylittää 30:tä kalenteripäivää, jollei – – nimenomaisesti toisin sovita ja edellyttäen, että se on objektiivisesti perusteltua sopimuksen erityisluonteen tai -piirteiden vuoksi, eivätkä ne missään tapauksessa saa ylittää 60:tä kalenteripäivää.”

Direktiivissä vahvistetaan pääsääntö, jonka mukaan maksuaika ei saa ylittää 30:tä päivää, ja maksu voidaan suorittaa 60 päivän kuluessa ainoastaan, jos i) sopimuspuolet ovat siitä nimenomaisesti sopineet ja ii) se on objektiivisesti perusteltua sopimuksen luonteen tai erityispiirteiden vuoksi.

Euroopan komissio, jonka aloitteesta direktiivi 2011/7/EU annettiin, toteaa myös, että viranomaisten on maksettava laskut 30 päivän kuluessa, ja vain poikkeuksellisissa olosuhteissa ne voivat maksaa ne 60 päivän kuluessa.

3. Arvonlisävero korkojen laskentaperusteessa. [alkup. s. 6]

Maksuviivästysten torjumisesta annetun direktiivin 2011/7/EU, johon lain 3/2004 voimassa oleva versio perustuu, 2 artiklan mukaan ”eräänntyneellä määrällä” tarkoitetaan ”pääomaa, joka olisi pitänyt maksaa sopimukseen tai lakiin perustuvan maksuajan kuluessa ja johon sisältyvät laskussa tai vastaavassa maksuvaatimuksessa eritellyt sovellettavat verot, tullit tai maksut”.

Voidaanko direktiivin tulkinnan perusteella katsoa, että direktiivin mukaiseen viivästyskorkojen laskentaperusteeseen sisältyy arvonlisävero, joka maksetaan suoritetusta palvelusta ja jonka määrä sisältyy laskuun?

[--] [vastaaja katsoo, ettei asiassa ole tarpeen esittää ennakkoratkaisupyyntöä]

3. ENNAKKORATKAISUPYYNNÖN ESITTÄMINEN

Viivästyskorkoihin ja perintäkulojen korvaamiseen sovellettavat unionin oikeussäännöt sisältyvät kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 16.2.2011 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2011/7/EU.

Sen 4 artiklan, jonka otsikko on ”Yritysten ja viranomaisten väliset kaupalliset toimet”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa: [alkup. s. 7]

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaupallisissa toimissa, joissa velallinen on viranomainen, velkojalla on 3, 4 tai 6 kohdassa määritellyn ajan

päätyttyä oikeus lakisääteiseen viivästyskorkoon ilman, että maksumuistutus on tarpeen, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) velkoja on täyttänyt sopimukseen ja lakiin perustuvat velvoitteensa; ja
- b) velkoja ei ole saanut erääntynyttä määrää ajoissa, paitsi jos velallinen ei ole vastuussa viivästyksestä.”

Samana direktiivin 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Perintäkulojen korvaaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että viivästyskoron tullessa kaupallisissa toiminnoissa maksettavaksi 3 tai 4 artiklan mukaisesti velkojalla on oikeus saada velalliselta vähintään kiinteä 40 euron summa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu kiinteä summa on maksettava, ilman että maksumuistutus on tarpeen, korvauksena velkojan omista perintäkuluista.

3. Velkojalla on oikeus saada velalliselta 1 kohdassa tarkoitettua kiinteän summan lisäksi kohtuullinen korvaus perintäkuluista, jotka ylittävät tämän kiinteän summan ja ovat aiheutuneet velallisen maksuviivästyksestä. Näihin kuluihin voisivat sisältyä menot, jotka ovat aiheutuneet muun muassa lakimiehen tai perintätoimiston käyttämisestä.” **[alkup. s. 8]**

Mainitun direktiivin 7 artiklan, jonka otsikko on ”Kohtuuttomat sopimusehdot ja sopimattomat menettelyt”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että maksupäivää tai -aikaa, viivästyskorkoa tai perintäkulojen korvaamista koskevaa sopimusehtoa tai menettelyä joko ei voida panna täytäntöön tai että se antaa oikeuden vaatia vahingonkorvausta, jos sopimusehto on selvästi kohtuuton tai menettely on selvästi sopimaton velkojaa kohtaan.

Ratkaistaessa sitä, onko sopimusehto selvästi kohtuuton tai menettely selvästi sopimaton velkojaa kohtaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla, otetaan huomioon kaikki tapausta koskevat seikat, mukaan lukien:

- a) selvä poikkeaminen hyvästä liiketavasta kunniallisen ja vilpittömän menettelyn vaatimuksen vastaisesti;
- b) tuotteen tai palvelun luonne; ja
- c) se, onko velallisella objektiivista syytä poiketa lakisääteisestä viivästyskorosta, 3 artiklan 5 kohdassa, 4 artiklan 3 kohdan a alakohdassa, 4 artiklan 4 kohdassa ja 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitettua maksuajasta tai 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kiinteästä summasta.”

Samana artiklan 2 ja 3 kohdassa lisätään seuraavaa:

”2. Sopimusehto tai menettely, jonka mukaan viivästyskorkoa ei voida periä, on 1 kohtaa sovellettaessa katsottava selvästi kohtuuttomaksi tai sopimattomaksi.

3. Sopimusehto tai menettely, jonka mukaan perintäkuluista ei voi saada korvausta 6 artiklan mukaisesti, on 1 kohdan soveltamiseksi oletettava selvästi kohtuuttomaksi tai sopimattomaksi.” [alkup. s. 9]

4. Kuten edellä on todettu, asiaa käsittelevä tuomioistuin pitää itse ja [– –] [BFF Finance Iberia S.A.U:n] esille tuomalla tavalla epäselvänä sitä, miten asia on ratkaistava.

Konkreettisesti selvennystä pyydetään seuraaviin **epäselviin seikkoihin**:

1. Direktiivin 2011/7/EU 6 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että viivästyskoron tullessa kaupallisissa toimissa maksettavaksi velkojalla on oikeus saada velalliselta vähintään kiinteä 40 euron vähimmäissumma. Tämä säännös on pantu täytäntöön lain 3/2004 8 §:n voimassa olevassa versiossa. EPÄSELVÄÄ ON SE, VAADITAANKO 40 EURON SUMMA KUSTAKIN LASKUSTA VAI ONKO 40 EUROA MAKSETTAVA KUTAKIN KUMULOITUNUTTA MAKSUVAATIMUSTA KOHTI. Jos ensin mainittu tulkinta hyväksytään, kysytään, edellyttääkö 40 euron maksaminen kustakin laskusta, että kantaja yksilöi nämä laskut kaikissa hallinnollisissa menettelyssä ja hallintotuomioistuimissa esittämässään vaatimuksissa, vai riittääkö yhteinen ja yleinen vaatimus, jotta tämän jälkeen voidaan vaatia nämä 40 euroa laskua kohti.

Tämä kysymys on [– –] useissa tuomioistuimissa [– –] ratkaistu eri tavalla.

2. [– –] [alkup. s. 10] [toistetaan direktiivin 2011/7 johdanto-osan 23 perustelukappale]

[– –]. [toistetaan direktiivissä vahvistettu pääsääntö]

Lain 9/2017 198 §:n 4 momentissa säädetään kaikissa tapauksissa ja kaikkia sopimuksia koskeva 60 päivän maksuaika siten, että hyväksymiselle varataan ensin 30 päivää ja toiset 30 päivää varataan maksamiselle.

Voidaanko direktiivin tulkinnan perusteella katsoa, että jäsenvaltio voi pätevästi säätää laissa kaikissa tapauksissa 60 päivän maksuajasta ilman, että siitä olisi nimenomaisesti sovittu ja että se olisi lisäksi perusteltua sopimuksen erityisluonteen tai -piirteiden vuoksi? Onko tämä säännös ristiriidassa edellä mainitun unionin oikeuden kanssa?

3. [– –] Arvonlisävero korkojen laskentaperusteessa.

[– –] [toistetaan direktiivin 2 artikla] [– –] Voidaanko direktiivin tulkinnan perusteella katsoa, että direktiivin mukaiseen viivästyskorkojen laskentaperusteeseen sisältyy arvonlisävero, joka maksetaan suoritetusta

palvelusta ja jonka määrä sisältyy laskuun? Vai onko tarpeen tehdä ero sen mukaan, minä ajankohtana toimeksisaaja suorittaa veron maksun veroviranomaisille, ja määrittää tämä ajankohta?

Jos toimeksisaaja suorittaa maksuviivästyksen tapauksessa – jolloin syntyy velvollisuus maksaa viivästyskorkoa – laskujen tai työn edistymiseen perustuvan laskutuksen mukaisen arvonlisäveron, kun se tilittää arvonlisäveron palvelun suorittamisajankohdalta eli suorittaa sen ennakoon, [alkup. s. 11] sillä on oikeus tästä ennakoon suoritetusta veron määrästä laskettavaan viivästyskorkoon, mikä toimeksisaajan on joka tapauksessa osoitettava.

Päinvastaisessa tapauksessa, jossa arvonlisäveroa ei ole maksettu ennakoon, viivästyskorkoa ei voida laskea sellaisesta määrästä, joka ei ole lakannut olemasta toimeksisaajan omaisuutta, koska mitään korvattavaa vahinkoa ei ole aiheutunut.

Tämä kysymys on kiistanalainen, ja Espanjassa tuomioistuimet ovat esittäneet siitä keskenään ristiriitaisia tulkintoja.

[– –] [kansallisen oikeuden prosessuaalisia seikkoja] [– –] PÄÄTÖSOSA

Edellä esitetyn perusteella päätetään lykätä tuomion antamista tässä asiassa ja esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”Kun huomioon otetaan kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 16.2.2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/7/EU 4 artiklan 1 kohta, 6 artikla sekä 7 artiklan 2 ja 3 kohta,

onko direktiivin 6 artiklaa tulkittava siten, että 40 euroa on joka tapauksessa maksettava kustakin laskusta, jos velkoja on yksilöinyt laskut hallinnollisessa menettelyssä ja hallintotuomioistuimissa esittämässään vaatimuksissa, vai onko 40 euroa maksettava joka tapauksessa laskua kohti, vaikka asiassa olisi esitetty yhteisiä ja yleisiä vaatimuksia?

Miten on tulkittava lain 9/2017 198 §:n 4 momenttia, jossa säädetään kaikissa tapauksissa ja kaikkia sopimuksia koskeva 60 päivän maksuaika siten, että hyväksymiselle varataan ensin 30 päivää ja toiset 30 päivää varataan maksamiselle, [alkup. s. 12] kun direktiivin johdanto-osan 23 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”Tavaroihin ja palveluihin liittyvät viranomaisten pitkät maksuajat ja maksuviivästykset aiheuttavat perusteettomia kustannuksia yrityksille. Sen vuoksi olisi otettava käyttöön erityissäännöt, jotka koskevat yritysten viranomaisille toimittamiin tavaroihin tai suorittamiin palveluihin liittyviä kaupallisia toimia ja joissa olisi määrättävä erityisesti, että maksuajat eivät yleensä saa ylittää 30:tä kalenteripäivää, jollei sopimuksessa nimenomaisesti toisin sovita ja edellyttäen, että se on objektiivisesti perusteltua sopimuksen erityisluonteen tai -piirteiden vuoksi, eivätkä ne missään tapauksessa saa ylittää 60:tä kalenteripäivää”[?]

Miten on tulkittava direktiivin 2 artiklaa? Voidaanko direktiivin tulkinnan perusteella katsoa, että direktiivin mukaiseen viivästyskorkojen laskentaperusteeseen sisältyy arvonlisävero, joka maksetaan suoritetusta palvelusta ja jonka määrä sisältyy laskuun? Vai onko tarpeen tehdä ero sen mukaan, minä ajankohtana toimeksisaaja suorittaa veron maksun veroviranomaisille, ja määrittää tämä ajankohta?

[– –].

[– –] [Viittaukset ratkaisun tiedoksiintoon ja valitusoikeuden puuttumiseen ja allekirjoitus]

[alkup. s. 13]

TYÖASIAKIRJA